Vergi inzibatçılığı təkmilləşdirilir...

Müsahibimiz Azərbaycan Respublikası Vergilər Nazirliyinin Vergi siyasəti və strateji araşdırmalar Baş İdarəsinin Vergi inzibatçılığının təkmilləşdirilməsi şöbəsinin rəisi Hafiz Məmmədovdur

- Hafiz müəllim, vergi inzibatçılığının təkmilləşdirilməsi sahəsində indiyədək görülən işlərin əhatə dairəsini ümumi şəkildə necə ifadə etmək mümkündür?

- Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamı ilə təsdiq olunmuş «Vergi inzibatçılığının təkmilləşdirilməsi üzrə Dövlət Proqramı»nın reallaşdırılması çərçivəsində vergi orqanlarında idarəetmə sisteminin beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılması, vergilərin könüllü ödənilməsi sisteminin inkişaf etdirilməsi, vergi ödəyicilərinin hüquqlarının etibarlı qorunmasının təmin edilməsi, vergidən yayınma halları ilə mübarizənin gücləndirilməsi, vergilərin məcburi ödənilməsi sisteminin təkmilləşdirilməsi və vergi borclarının yaranmasının qarşısının alınması istiqamətində əhəmiyyətli işlər görülmüşdür. Vergi sisteminin təkmilləşdirilməsi sahəsində son illərin ən mühüm nailiyyətlərindən biri Avtomatlaşdırılmış Vergi İnformasiya Sisteminin (AVİS) tətbiqidir. AVİS-in işə salınması vergi inzibatçılığının təkmilləşdirilməsinə, vergi sistemində sənəd dövriyyəsinin elektron formatda həyata keçirilməsinə, məlumatların işlənməsi sürətinin dəfələrlə artmasına, operativ və çevik vergi nəzarətinin qurulmasına, digər qurumlarla inteqrasiyanın genişlənməsinə imkan vermişdir.

Vergi inzibatçılığının inkişaf etdirilməsi istiqamətində vergi borclarının məcburi alınması sahəsində keyfiyyət və kəmiyyət göstəricilərinin artırılması mexanizminin təkmilləşdirilməsi, vergilərin ödənilməsi üzrə məcburi alınma işlərinin səmərəliliyinin artırılması ilə bağlı tədbirlər davam etdirilmiş, vergi borcu əvəzinə hərraca çıxarılmış əmlakların satışı prosesləri sadələşdirilmişdir.

Bununla bərabər, Vergilər Nazirliyinin kompüter informasiya sistemi vasitəsilə borcların qruplaşdırılması və vergi ödəyicilərinə bildirişlərin göndərilməsinin avtomatlaşdırılması təmin edilmişdir.

- Vergi inzibatçılığının təkmilləşdirilməsi prosesi beynəlxalq təcrübələrə necə uyğunlaşdırılır?

- Azərbaycan Respublikasının Avropa Qonşuluq Siyasəti çərçivəsində qəbul olunan Fəaliyyət Planına uyğun olaraq, bu gün vergi orqanları vergi inzibatçılığının təkmilləşdirilməsi sahəsində yeni hədəfləri müəyyən edir. İnformasiya cəmiyyətinin sürətli inkişafı, texnologiyaların tədricən cəmiyyətin bütün sferalarında önəmli yer tutması vergi xidmətinin iş prinsiplərində də yeni yanaşmaları zəruri etmişdir.

Bu məsələ vergi inzibatçılığında qarşıya qoyulmuş bir məqsədə - cəmiyyətdə könüllü əsaslara söykənən, kontaktsız mübadilə sistemi ilə münasibətlərin qurulmasına və vergi ödəyiciləri tərəfindən vergi öhdəliklərinin yerinə yetirilməsi üçün əlverişli şəraitin yaradılmasına və vergi inzibatçılığı xərclərinin azaldılmasına xidmət edir.

- Rəhbərlik etdiyiniz şöbədə aparılan işlərin icra mexanizmi necə qurulub?

- İlk növbədə, dövlət proqramları və digər rəsmi sənədlər əsasında Vergilər Nazirliyinə həvalə edilmiş tapşırıqların icrası diqqət mərkəzində saxlanılır. Vergilər Nazirliyinə aid tapşırıqlar şöbədə təhlil edilir və müvafiq Tədbirlər Planının layihəsi hazırlanır. Zərurət yarandıqda, layihə baxılmaq üçün aidiyyəti funksional idarələrə təqdim edilir.

Şöbə vergi inzibatçılığının təkmilləşdirilməsi istiqamətində İKT-nin istifadə imkanlarının genişləndirilməsi sahəsində həyata keçiriləcək tədbirləri müəyyən edir, vergi sisteminin normativ və metodoloji bazasının müasir qanunvericiliyin tələblərinə uyğunlaşdırılması ilə bağlı təkliflər verir, metodiki göstərişlərin, təlimatların, qaydaların və digər aktların layihələrinin hazırlanmasında iştirak

edir, Vergilər Nazirliyinin struktur vahid və bölmələri arasında funksional əlaqələri təhlil edir, Mərkəzi Aparata təqdim edilən hesabatların həcmini və dövriliyini qiymətləndirir.

Bundan başqa, Vergi Məcəlləsi, vergitutma ilə bağlı digər normativ hüquqi aktlar, metodiki göstərişlər, təlimatlar və digər idarəetmə aktları üzrə vergi qanunvericiliyinin müddəalarının tətbiqi mexanizmi hazırlanır.

- Təbii məsələdir ki, hər bir işin dəyəri onun nəticələri ilə ölçülür. Vergi inzibatçılığının təkmilləşdirilməsi sahəsində aparılan işlərdən hansı nəticələr gözlənilir?

- Vergi inzibatçılığının təkmilləşdirilməsində İKT-nin istifadə imkanlarının genişləndirməsi tədbirləri nəticəsində aşağıdakılara nail olunacaqdır:

· vergi inzibatçılığını sadələşdirmək və təkmilləşdirməklə inzibatçılıq xərcləri əhəmiyyətli şəkildə azaldılacaq;

· vergidən yayınma hallarının qarşısının alınması məqsədilə strategiya və tədbirlər təkmilləşdiriləcək, bu sahədə vergi inzibatçılığı az riskli vahid sistem kimi formalaşdırılacaq;

· vergi siyasətinin səmərəliliyi daha da yüksələcək və vergilərin könüllü ödənilməsi səviyyəsi artırılacaq;

· vergi orqanlarında işçilərin fəaliyyətinin səmərəliliyi artırılacaq və müasir idarə etmə prinsipləri tətbiq olunacaq;

· vergi ödəyicilərinə göstərilən xidmətlər daha da yaxşılaşdırılacaq və məlumat əldə etmə imkanları genişləndiriləcək;

· vergi orqanlarının fəaliyyətində şəffaflıq səviyyəsinin artırılması məqsədilə daxili nəzarət mexanizmi təkmilləşdiriləcək;

· Vergilər Nazirliyinin rəhbərliyi üçün «Qərar qəbul etmə üzrə ekspert sistemi» yaradılacaq;

· işçilərin və idarələrin fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi avtomatlaşdırılacaq və qiymətləndirmənin obyektivlik dərəcəsi yüksəldiləcək;

· beynəlxalq vergi münasibətləri daha da inkişaf edəcək və vergi sisteminin Avropa İttifaqının vergi sisteminə inteqrasiyası sürətlənəcəkdir.

Yeri gəlmişkən...

Bu günlərdə Hafiz müəllimin 60 yaşı tamam olub. Yubileyi münasibətilə hörmətli həmkarımızı ürəkdən təbrik edir, ona cansağlığı, uzun ömür və işlərində uğurlar arzulayırıq.